

Adı :
Soyadı :
Sınıfı : No :

A
KİTAPÇIĞI

KAHRAMANMARAS
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

ORTAK
SINAV
Türkçe Dersi
II. Dönem I. Ortak Sınavı

1. “Çıkmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “yerden bitmek, büyümek” anlamında kullanılmıştır?

- A) 1919 senesi Mayıs’ının on dokuzuncu günü Samsun’a çıktım.
B) Havaların güzel gitmesiyle birlikte ekinler çıkmaya başladı.
C) Maalesef bu görüşmemizden de işe yarar bir sonuç çıkmadı.
D) Depodaki buğdaylarla bu kışı çıkaramayacağımı düşünüyorum.

2. Klasik bir yapıt olan “Simyacı”nın birçok dile çevrilmesiyle Paulo Coelho büyük bir üne kavuşmuş ve en çok okunan Latin Amerikalı yazar ünvanını almıştır. Buna rağmen mütevazılığı elden bırakmayan yazarın bu eseri, 1996 yılında Özdemir İnce tercümesi ile Türkçeye kazandırılır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu parçadaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin anlamca karşılığı yoktur?

- A) Bana göre insan için en büyük erdem alçak gönüllülüktür.
B) Şöhretin hiç önemli olmadığını bu yaşımda anlamıştım.
C) Yüzünde biraz önceki kızgınlıktan, çaresizlikten eser yoktu.
D) Düşüncelerimi sormak üzere bu çevirileri İstanbul’a yollamıştı.

3. Kendimi kaptırmamaya çalıştığım çocukça () yakışıksız bir huyumuz vardır () Dertlerimizle dostlarımızı acındırmak () Başkalarını kendi dertleri karşısında soğukkanlı gördük mü överiz ama soğukkanlılığı bizim dertlerimize karşı gösterdiler mi darılırız ()

Bu metinde yay ayrıçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) Soru işareti B) Virgöl
C) Nokta D) İki nokta

4. Michelangelo’ya sormuşlar:

— Bu kadar güzel heykelleri nasıl yapıyorsunuz?

Cevabı kısa ve net olmuş:

— Mermerin fazlalıklarını alıyorum, geriye heykel kalıyor.

Ve eklemiştir:

— Güzellik, fazlalıklardan arınmaktır. Fazlalıkları attığımız zaman hayatın gerçek güzellikleriyle karşılaşırız.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin anlamı bu metinde vurgulanmak istenen düşünceyle aynıdır?

- A) İyi fikirler bulmanın en verimli yolu, deneme yanılma yöntemidir.
B) Bir şeyleri tamamlamaya uğraşmak yerine azaltarak hayatı anlamlı kılabiliriz.
C) Geçmişin keşkeleri ve geleceğin endişeleri şu anımızı çalan iki hırsızdır.
D) Bir kalemle silebiliyorsan eğer dostunun kusurunu sil, dostluğunu değil.

5. Zor bir durumda karar verememek

- Bile bile bir tehlikeli işe girişmek
- Büyük bir acı ve üzüntünün etkisi altına girmek

Aşağıdakilerden hangisinde bu anlamlardan birini veren bir deyim kullanılmamıştır?

- A) Kendisini ateşe atmasına izin verecek misiniz?
B) İki ateş arasında kaldım, ne diyeceğimi bilemiyorum.
C) Bu kadar yolu ateş almaya mı geldin, ne bu acele?
D) İçine ateş düşen evlerde ne olduğunu sadece yaşayanlar bilir.

6. Dudağımda yine çocuksu bir ıslık

Geçmişin şarkısını söylüyor

Potinlerim öksüz

Kurşun askerlerim minik ellerden uzak

Bu dizelerdeki altı çizili fiilin çatı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edilgen- Geçişli
- B) Etken- Geçişsiz
- C) Edilgen- Geçişsiz
- D) Etken – Geçişli

7. O gece deniz durgundu

Ömründe susmayan rüzgâr yorgundu

En kara gönüller aya vurgundu

Leyla'yı içinde bulan er gibi

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) Kişileştirme- benzetme
- B) Abartma- konuşurma
- C) Konuşurma- benzetme
- D) Kişileştirme- abartma

8. Özne ve yüklem cümlelerin temel öğeleridir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi sadece temel öğelerden oluşmamıştır?

- A) Benim okuyup meslek sahibi olmamı isteyen öğretmenim burnumda tütüyor.
- B) Uzun zamandır üzerinde çalıştığımız bu proje hepimizin canını sıkıyordu.
- C) Bu kasaba; sevincimizin, hüznümüzün, acı tatlı heyecanlarımızın yaşadığı yeri.
- D) Sokaktaki kimsesiz hayvanlara sahip çıkan Ayşe abla hep takdir edilirdi.

9. (I) Penguen; uçamayan, dimdik durabilen, perde ayaklı deniz kuşudur. (II) Güney Kutbu, Yeni Zelanda, Avustralya, Güney Amerika ve Galapagos kıyılarında yaşar. (III) Genellikle su altında saatte 12 km'ye varan bir hızla yüzer. (IV) Şimdiye kadar bilinen en hızlı penguen türünün 22 km/sa hız yaptığı biliniyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I numaralı cümle tek yargılı bir isim cümlesidir.
- B) II numaralı cümle bağlaçla bağlı bir cümledir.
- C) III numaralı cümle içinde fiilimsi olan bir cümledir.
- D) IV numaralı cümle tek yargılı fiil cümlesidir.

10. (I) Uzun bir yürüyüşten sonra kır evine ulaştı. (II) Aylardır hiç kimse girmemişti bu eve. (III) Bu yüzden ev bayadır temizlenmemiştir. (IV) Evi temizleyebilecek tek kişi kendisiydi ne yazık ki.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle olumlu ve kurallı bir isim cümlesidir.
- B) II. cümle olumsuz ve devrik bir fiil cümlesidir.
- C) III. cümle olumsuz ve kurallı bir fiil cümlesidir.
- D) IV. cümle olumlu ve devrik bir isim cümlesidir.

11. Neredeyse elli yıldır sanat çevreleriyle içli dışlıyım. Nice yazar tanıdım. Kimileri düş kırıklığına uğratmadı beni. Kimilerini ise tanıdığımı tanıyacağıma pişman oldum. Birçok ünlü yazar için "Keşke hiç karşılaşmasaydım onunla, köşemde oturup güzel güzel kitaplarını okusaydım." diye düşündüm. Ne yalan söyleyeyim, o yazarların kitaplarını okumaktan aldığım tat, kişiliklerinin karaltısıyla gölgelendi.

Bu metnin türüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kanıtlanabilir nitelikte olduğu için makaledir.
- B) Güncel bir olayı konu aldığı için köşe yazısıdır.
- C) Bir olayı yer ve zaman belirterek aktardığı için hikâyedir.
- D) Düşüncelerini içten bir söyleyişle aktardığı için denemidir.

12. Kâmil Efendi, bahçedeki sedirin üzerinde uyumak istiyor ama karasinekler onu rahat bırakmıyordu. Köylülerin uzanıp yüzlerine birer mendil örterek mışıl mışıl uydukları gözünün önüne geldi. İmrendi. Uzandı, ceketinin cebinden beyaz keten mendilini alıp yüzüne örttü, sıkıntılı olmasına aldırmayarak uykuya dalmayı bekledi.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemistir?

- A) Yer B) Zaman
C) Olay D) Kişi

13. Anadolu'nun kilimleri ahenkli bir renk sofrasıdır. Bu kilimlerin renk ve desenleri, bir gelenek zincirinde yüzyıllara ulaşır. Her çizginin dili aynıdır, anlamı başka... Anadolu insanı yazıdan yoksun olunca düşüncelerini kendine özgü şekiller ve renklerle dile getirmeye çalışmıştır.

Bu parçadan "kilim" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı renklerin uyum içinde kullanıldığına
B) Renk ve desenlerinin geçmişle bağlantılı olduğuna
C) Bütün kilimlerin aynı anlamı ifade ettiğine
D) Düşünceyi ifade etme aracı olarak görüldüğüne

14. Yeryüzündeki teleskoplarla yapılan gözlemlerin kalitesi, teleskopların bulunduğu ortam koşullarına göre değişir. Bu durum, teleskopların kurulacağı bölgenin özenle seçilmesini gerektirir. Teleskoplar genellikle etrafta fazla yerleşimin olmadığı yüksek tepelere kurulur. Böylece hem gözlemler ışık kirliliğinden olabildiğince az etkilenir hem de gözlemlenen gök cisimlerinden gelen ışık atmosferde daha az yol alır ve dolayısıyla daha az dağılır.

Bu parçada altı çizili söz grubu ile kastedilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Işık kirliliğinin ne olduğu ve gözlem sonuçlarına etkisi
B) Gözlem niteliğinin teleskobun bulunduğu yere bağlı olması
C) Gök cisimlerinden gelen ışığın aldığı mesafenin önemi
D) Teleskobun kullanım alanlarının hangi amaçla seçildiği

15. Günümüzde toplumların gelişmişlik düzeylerini değerlendirmede düşünce özgürlüğü kavramı temel alınmaktadır. Kant'ın da belirttiği gibi "Düşünce özgürlüğü tüm özgürlüklerin kalkanıdır." Düşünce özgürlüğü sadece birey açısından değil, toplum açısından da önem arz etmektedir. Çünkü düşünce özgürlüğünün sağlanmasıyla toplum açısından önemli, yeni ve farklı fikirler ortaya çıkabilir.

Bu parçada "düşünce özgürlüğü" ile ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgün düşüncelerin oluşmasında etkili olabileceği
B) Kant gibi düşünürlerin sayesinde gelişme gösterdiği
C) Birey ve toplum tarafından eşit derecede önemsendiği
D) Eksik veya hatalı düşüncelere zemin hazırlayabileceği

16. Beslenme ve uyku birbirini etkileyen iki farklı süreçtir. Beslenmenin uyku düzenini etkilediği gibi düzensiz ve kısa süreli uyku da bireyleri sağlıklı beslenmeye yönlendirmekte ve bir kısır döngü oluşturmaktadır. Uykunun besin tercihlerinden etkilendiği, yapılan çalışmalar ile netlik kazanmıştır. Kafein gibi uyarıcı etkileri olan yiyecek ve içeceklerin uyku kalitesinde azalmalara yol açtığı birçok araştırmada ortaya konulmuştur. Bunun yanında içerdikleri uyku düzenleyici aminoasitler ile uyku üzerinde olumlu etkileri olan ve uyku kalitesini artırıcı özelliği bulunan besinler de vardır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uyku düzenin günlük hayata etkisi
B) Yeterli ve dengeli beslenmenin önemi
C) Beslenme ile uyku düzeni arasındaki ilişki
D) Besin tercihlerinde neye dikkat edilmesi gerektiği

17. I. Bu konuda herkes onu suçluyordu, onun suçsuz olduğuna inanmıyordu.
II. Yere sofraya sermeden çekirdek ve gazoz içmemize annem kızdı.
III. Arkadaşını samimiyetle karşıladı, çay ve tatlı ikram etti.
IV. Küçük kızı kimse ciddiye almıyordu, onunla alay ediyordu.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı tür anlatım bozukluğu vardır?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen anlam **yoktur**?

- A) Bu sonuçlarla kardeşinin de senin kadar başarılı olduğunu gördük. (Karşılaştırma)
B) Yarın öğlene kadar işleri bitirebilirsek yarım gün izinli oluruz. (Koşul)
C) Sabah erken kalkamadığım için kır gezisini kaçırdım. (Neden)
D) Tarihi eserleri dikkat çekici olduğu için Mardin'e gittim. (Amaç)

19. Ay ve gün adları belirli bir tarih bildiriyorsa büyük harfle, bildirmiyorsa küçük harfle başlar.

Bu açıklamaya göre,

- I. Yaz aylarında sıcaklık yüksek olduğu için Güneydoğu Anadolu gezisini bu senenin Mayıs ayında yapmayı planlıyoruz.
II. Ana teması "Doğa Dostu Şehir ve Duyarlılık" olan EXPO 2023 organizasyonu 14 Ocak 2024 tarihine kadar ziyaret edilebilecektir.
III. Malazgirt Savaşı, 26 Ağustos 1071 tarihinde Alp Arslan ile Romen Diyojen arasında gerçekleşmiştir.

cümlelerinin hangilerinde ay ve gün adlarıyla ilgili yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III

20. Edebiyat; öğrencinin estetik yönünün, kişiliğinin, toplumsal ve kültürel değerlerinin gelişmesine katkıda bulunur. Edebiyat, insana her şeyden önce kişilik verir. Bu kişilik, hayat yolunu hazırlar. Bir toplumda ahlakın ilerlemesi ve toplumun düzelmesinde edebiyatın rolü büyüktür. Çocuğun, gencin edebî metinlerle kurduğu iletişim, her şeyden önce bir duygu ve düşünce eğitimidir. Bu süreç; bir duyarlılık oluşumuna, zenginliğine ve kültürel bilinçlenmeye olanak sağlar.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Edebiyat ve İletişim
B) Kültürel Bilinçlenme
C) Edebiyatın İşlevi
D) Toplumsal Değerler